

Kapliczki

Grodzisko Dolne 125a, 37-306 Grodzisko Dolne

Są wszechobecne w naszej gminie. Stawiane na rozstajach dróg dla bezpieczeństwa podróżnych, jako zadośćuczynienie za popełnione grzechy, jako dziękczynienie za uzyskane łaski – pozostały po dzień dzisiejszy. Jedne z nich zachowały się w formie niezmienionej od początku istnienia, inne dotknięte przemijającym czasem zostały przebudowane. Na miejscu drewnianych krzyży postawiono metalowe i pobudowano marmurowe lub kamienne kapliczki. Nie brak również nowo powstałych o zaledwie kilku lub kilkunastoletniej historii. Każdy z tych przedmiotów naszej kultury materialnej, naszej wiary ma swoich opiekunów, którzy troskliwie odnawiają je i zachowują dla potomności.

[czytaj więcej/ukryj]

Różnorodność form wśród kapliczek przydrożnych jest ogromna, od mniej lub bardziej wiernego naśladownictwa budowli wznoszonych w określonym stylu architektonicznym po fantazyjne motywy i przetworzenia. Niektóre formy obecne w architekturze przydrożnych kapliczek mają bardzo stary rodowód, sięgający czasów przedchrześcijańskich jak np. czterościenne słupowe kapliczki pokryte płaskorzeźbami niosące echo świątyni DA. Odmienny szósty typ, stanowią najnowsze kapliczki i krzyże, sprawiające często wrażenie dzwonu, bez nawiązania do jakichkolwiek założeń znanych w architekturze i sztuce.

[czytaj więcej/ukryj]

Kapliczka przy drodze Żołyńskiej

Kapliczka usytuowana jest obok drogi Żołyńskiej na niewielkim wzniesieniu wśród rozstajnych dróg. Została wybudowana w 1935r. Jej fundatorem a zarazem budowniczym był Jan Różycki. Opiekują się nią wszyscy mieszkańcy Żołyńskiej. Szczególnie w maju jest ozdabiana kwiatami i zielenią. Dla uczczenia święta Maryjnego są tam śpiewane pieśni i odmawiane litanie. Kapliczka zbudowana jest na planie kwadratu, z przodu podparta dwoma białymi kolumnami. Dach ma dwuspadzisty, na którym znajduje się wieżyczka. W oknie na poddaszu znajdowała się figurka Matki Boskiej. Z

niewiadomych przyczyn owa Matka Boska została zamieniona na małego Pana Jezusa. Być może została przypadkowo zniszczona przez ukrywających się tam w czasie wojny Żydów. Jezus jest ubrany w białą szatę, na głowie ma kremowy turban. Rączki wzniesione ku górze, trzyma w jednej mały bukietek. Otoczony jest kwiatami. Na środku przedniej żółtej ściany umieszczone są oszklone drzwi koloru brązowego. Po obu stronach wejścia w oknach stoją figurki Matki Boskiej Różańcowej i Pana Jezusa o Gorejącym Sercu. U ich stóp złożone są kwiaty. W bocznych ścianach znajdują się dwa okna witrażowe. Na środku półokrągłego sufitu widoczne jest malowidło ściennie przedstawiające monstrancję, przy której klęczą dwaj aniołowie. Na tylnej ścianie umieszczony jest ołtarz. W jej centralnym punkcie ustawiony jest na postumencie krzyż z wizerunkiem Pana Jezusa. Powyżej krzyża widnieje obraz Matki Bożej z księżycem pod stopami i gwiazdami nad głową. W jego dolnych rogach klęczą aniołki. Na szczycie ołtarza stoi rzeźbiony kielich z hostią. Na ołtarzu znajdują się dwa lichtarze świecowe oraz kwiaty.

"Czerwona Kapliczka" w Grodzisku Dolnym

Z przekazów właścicieli kapliczki wynika, że na miejscu gdzie ona stała wydarzył się cud. W czasie procesji nagle wszyscy się zatrzymali gdyż nie można było przejść dalej, stała jak gdyby niewidzialna brama. Konie bardzo się przestraszyły, niektórzy mówili że to złe czary, ale Katarzyna i Maria Maj sądziły, że to znak od Boga. I dla uczczenia tego w 1848r. wybudowały kapliczkę. Wg innych przekazów kapliczka powstała w podziękę za zniesienie pańszczyzny. Gdy one wyjechały kapliczką zaopiekował się Wincenty Miś z żoną. Po wielkich ulewach kapliczka została zalana wodą i deski zgniły. Misiowie wybudowali schody i podnieśli fundament. Schody zostały wybudowane 13.IV.1985r. Po śmierci żony Wincenty kapliczkę dał pod opiekę Anny Pelc. W corocznym odnawianiu kapliczki Annie Pelc pomagała Maria Majkut. Kapliczka z zewnątrz czerwona, wykonana z drzewa, niegdyś kryta gontem, obecnie dachówką. Jest tam kopia obrazu św. Barbary /oryginał został wzięty do Muzeum/. Wokół tej kapliczki rosną róże i bzy, które należą do Edwarda Pelca. Kapliczka znajduje się ok. 4m. od szosy. Co roku odbywają się w niej majówki.

Kapliczka "Zagumienna"

Kapliczka poświęcona Matce Bożej. Dawniej stała po drugiej stronie drogi kapliczka drewniana ukryta wśród lip. Obecna murowana i pokryta blachą, została wybudowana w 1910 roku. Fundatorem był Franciszek Wnęk. Wewnątrz kapliczki stoi figurka Niepokalanej.

Kapliczka w Wólce Grodzkiej

Została wybudowana około połowy XIX w. Wybudowali ją Katarzyna i Jan Kurasowie, na własnym placu. Kurasowie byli zamożni, lecz bezdzietni, dlatego też wybudowali kaplicę na pamiątkę, Bogu na chwałę, a ludziom na pożytek, aby mieli się gdzie modlić. Obecnie kaplica opiekuje się Józef Panek mieszkający w sąsiedztwie. On również od czasu do czasu kaplice odnawia. Należy wspomnieć, że przy budowie tej kaplicy pomagało Kurasom liczne grono sąsiadów, jak również rodacy ze Stanów Zjednoczonych. W kaplicy tej odprawiane były Msze św. co drugi tydzień, na przemian z Wólką Grodzką. Przyjeżdżał tu ze Mszą Św. proboszcz Grodziska Dolnego. Kiedy powstała parafia Wólka Grodzka, w kaplicy odprawiano tylko Msze Św. okolicznościowe. I tak do dzisiejszego dnia odprawiana jest tu Msza św. raz na trzy lata, na Boże Ciało, skąd udaje się procesja do czterech ołtarzy. Wewnątrz kapliczki znajduje się mały ołtarzyk, a w nim umieszczone są relikwie. Na ołtarzu jest obraz Najświętszej Marii Panny słynącej cudami. Na ścianach natomiast przedstawiona jest w postaci obrazków Msza Św. po łacinie. Dach kapliczki wykończony jest wieżyczką. Obok kapliczki rośnie ogromna lipa „Pomnik przyrody”. Kapliczka stoi około 150 metrów od szosy, ale jest dobrze widoczna, pozostawiona jest na małym wzniesieniu.

Kapliczka na "Czystym"

Z przekazów starszych osób dowiadujemy się, że na miejscu gdzie stoi obecna kapliczka rosła duża rozłożysta sosna. Na niej wisiała statuetka Matki Boskiej. Pod tę sosnę już w latach 1927 - 1928 chodziły dziewczyny śpiewać majówki. Około roku 1950 sosna była już bardzo spróchniała, więc ją ścięto. Na tym miejscu w roku 1953 pan Rubin Józef wybudował nową kapliczkę w podziękowaniu Matce Bożej za narodzenie długo oczekiwanego dziecka. Pracował on w tym czasie przy remoncie torów w Krakowie, skąd co tydzień w plecaku zwoził cegły na postawienie kapliczki. Kapliczka znajduje się obok lasu, na skrzyżowaniu dróg leśnych z drogami polnymi. Od kapliczki do szosy jest około 0,5 km, a od Laszczyn około 1,5 km.

W dniu 12 września 2007r pomiędzy Stowarzyszeniem „Ziemia Grodziska” a Fundacją na Rzecz Rozwoju Wsi „Polska Wieś 2000” im. Macieja Rataja, podpisana została umowa na dofinansowanie projektu „Grodziskie Kapliczki”. Głównym celem projektu była renowacja i remont grodziskich kapliczek. Projekt powstał przy ścisłej współpracy Stowarzyszenia z Referatem Rozwoju i Promocji Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym. Dzięki podpisanej umowie pozyskane zostały środki finansowe w kwocie 14 900 zł na zakup materiałów niezbędnych do wykonania różnorodnych prac remontowo-budowlanych. Planowany remont i renowacja obejmowała 5 wyżej opisanych kapliczek.